

یاد یاران

جشن صدمین سال تولد «به‌آذین» مداراگری که سازشکار نبود

● **شرق:** دوستان و آشنایان آمدند، جشن تولد صدسالگی را تریبک گفتند، به ویژگی‌های شخصی و حرفه‌ای نویسنده و مترجم اشاره کردند و یادخاطره به‌آذین را زنده نگاه داشتند. جشن تولد صدسالگی محمود اعتمادزاده (م.الف.به‌آذین)، نویسنده و مترجمی که آثار بزرگان ادبیات جهان مثل رومن‌رولان، شکسپیر، شولوخوف و... را ترجمه کرد، عصر سه‌شنبه، ۲۳دی برگزار شد. توران میرهادی، نویسنده و متخصص ادبیات کودک در بخشی از این برنامه درباره تأثیر به‌آذین بر خود گفت: «من در آن دوران، دانشجو بودم و سعی می‌کردم نظام‌های تعلیم‌وتربیت درست را انتخاب کنم. نزد آقای اعتمادزاده رفتم تا بپرسم چه کنیم که انسان مقام خودش را در انسانیت به‌دست بیاورد. او من را در تمام سال‌هایی که کار کردم به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم راهنمایی کرد و اولین توصیه‌اش به من این بود که گفت رقابت را از مدرسه بردار و چنین شد که مدرسه و کودکستان فرهاد تأسیس شد و ما رقابت را از مدرسه برداشتیم.»سپس نوبت به محمود دولت‌آبادی، نویسنده، رسید. او بخش‌هایی از کتاب فاوست گوته با ترجمه به‌آذین را خواند. پس از او محمد روشن از به آذین گفت: «به‌آذین، انسانی والا و آزاده بود. کم‌سخن و فروتن، شرمگین و متین و آهسته‌وشکیبا بود. با این‌همه در زندگی، نشانی از استواری و صلابت داشت. اهل تسامح بود اما مسامحه‌کار نبود، مداراگر بود اما سازشکار نبود.»

پس از آن، نوبت به مهدی غبرایی، مترجم، رسید که از ترجمه‌های به‌آذین بگوید: «از میان ترجمه‌هایش، چهاررمان بزرگ را بررسی می‌کنم. دورمان بزرگ از رومن‌رولان، نویسنده فرانسوی به نام‌های «جان شیفته» و «ژان کریستف» و دورمان بزرگ دیگر از میخائیل‌شولوخوف، نویسنده پس از انقلاب روس. اینها شاید مهم‌ترین آثار به‌آذین نباشند اما نظر حجم و شیوایی کلام و داستان، کم ارج نیستند. به‌علاوه عمری با آنها سر کرده‌ام.»

زیر آسمان فیروزه ای

انتشار کتاب «سرگذشت لابراتوارها فیلم در سینمای ایران»

● **شرق:** همزمان با برپایی سی‌وسومین جشنواره فیلم فجر کتاب «سرگذشت لابراتوارها فیلم در سینمای ایران» منتشر می‌شود. این کتاب به مناسبت برپایی بزرگداشت «لابراتوارهای فیلم» در جشنواره فیلم فجر انتشار می‌یابد. محمدعلی حیدری گردآورنده کتاب «سرگذشت لابراتوارها در سینمای ایران» جزئیات کتاب را بیان کرد: «مقدمه کتاب به قلم ایرج تقی‌پور نوشته می‌شود. همچنین علیرضا رضاداد، دبیر جشنواره یادداشتی را ابتدای کتاب در این خصوص نوشته و ویراستار و مشاور پروژه هم سعید قطبی‌زاده است. روی جلد کتاب توسط مینو ایرانیور طراحی شده است. این کتاب زیر نظر ایرج تقی‌پور نوشته می‌شود.»

کتاب شامل پنج فصل است: فصل اول: چستی لابراتوار و سیر تحول آن در جهان /فصل دوم: تاریخچه پیدایش ظهور فیلم در ایران از گذشته تا به امروز (لابراتوار استودیو دبیع، لابراتوار استودیو فیلمساز، لابراتوار وزارت فرهنگ و هنر (قبل و بعد از انقلاب)، لابراتوار تلویزیون، لابراتوار ارتش) /فصل سوم: پای صحبت مدیران استودیوها و متخصصان لابراتوار،فصل چهارم: خاطرات برخی سینماگران درخصوص لابراتوارها، فصل پنجم: فهرستی کامل از تمام فعالان لابراتوار طی دهه‌های گذشته /فصل‌ششم: تصاویری دیده نشده و تلخ و شیرین از رونق و کساد ی لابراتوارها در سال‌های دور و نزدیک.

یکی از ۹ شاعر و جایزه کتاب سال

● **شرق:** ۹ شاعر نامزد دریافت سی‌ودومین جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی شدند. آثار راه‌یافته به مرحله دوم دآوری جایزه کتاب سال در بخش شعر به این شرح اعلام شده‌اند: «باغ در حصار مصائب» سروده علیرضا رجبعلی‌زاده‌کشانی، «دلی ستاره بود» سروده مرتضی امیری‌اسفندقه و «واژگان واژگون» سروده محمدرضا طهماسبی از انتشارات شهرستان ادب، «چند مجلس از دهه اول» سروده اکبر میرجعفری از انتشارات خیمه، «غم صدای تو یعنی» سروده علیرضا بهرامی و «هیچ که جایی اشغال نمی‌کند» سروده منوره‌سادات نمایی‌مرتضایی از نشر نیماژ، «تترهای درشت سیاه‌ترند» سروده علیرضا عباسی و «تو درخت لیوم من درخت سپیده‌دم» سروده زنده‌باد الهام اسلامی از انتشارات مروارید و «بالهای بایگانی» سروده مرحوم سیدحسن حسینی از انتشارات افق. سی‌ودومین جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی بهمن‌ماه امسال از سوی موسسه خانه کتاب برگزار می‌شود.

امیرگنجوی: گروه فرهنگی و هنری موج‌نو، مراسم تجلیل از یک‌عمر فعالیت هنری جعفر والی، بازیگر و کارگردان پیشگسوت تئاتر و سینما را روز یکشنبه، ۱۱ژانویه در بنیاد فرهنگی پریای تورنتو برگزار کرد. این مراسم با استقبال کم‌نظیر ایرانیان هندیوست روبه‌رو شد؛ طوری که سالن مراسم مملو از جمعیت بود. در این مراسم از افرادی چون عباس جوانمرد (کارگردان تئاتر)، مهدی رییس‌فیروز (کارگردان قدیمی

هنر

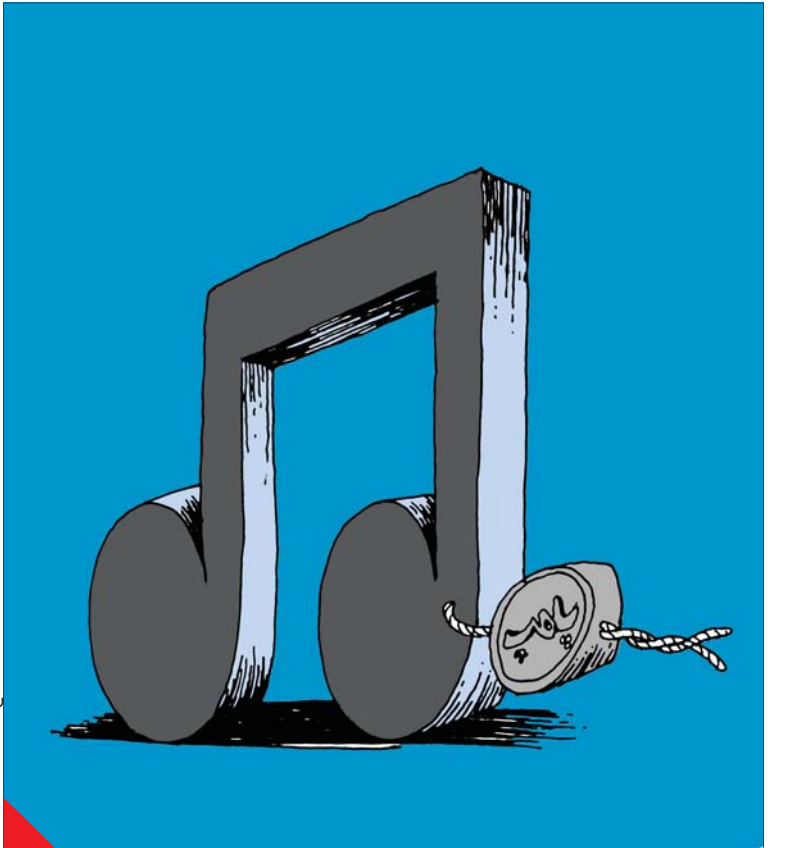
بزرگداشت

تجلیل از «جعفر والی» در تورنتو

سینما و تئاتر)، نصرت پرتوی (بازیگر) و سهیل پارسا (کارگردان تئاتر) دعوت شد تا روی صحنه آمده و درباره والی و کارهایش صحبت کنند. پس از نمایش دو کلیپ «والی و سینما» و «والی و تئاتر»، پیام داریوش مهرجویی خطاب به جعفر والی خوانده شد و پس از آن پیام‌های تصویری محمدعلی کشاورز و فخری خوروش پخش شد که از همکاری خود با جعفر والی به اختصار سخن گفتند. این پیام

در یک سال گذشته بیش از ۲۰ کنسرت لغوشد

سازها پشت درهای بسته

مهر علی‌اکبر بهشتی‌شاهی، نقاش

باشد و ما از این امر ناخرسندیم. به همین دلیل، به مدیران استانی وزارت ارشاد تاکید کرده‌ام که پیش از صدور هر مجوزی برای کنسرت، هماهنگی‌های لازم را با بخش‌های مختلف انجام دهند.» البته واکنش مسوولان ارشاد در قبال این مساله، تاژگی ندارد و پیروز ارجمند، مدیر دفتر موسیقی بارها در این مورد صحبت کرده است. با این‌حال لغو کنسرت‌ها همچنان ادامه داشته‌اند و به‌نظر می‌رسد قوانین موجود و سخنان متولیان فرهنگ و هنر کشور نادیده گرفته می‌شود. این جریان وقتی معنادارتر می‌شود که نمودار لغو کنسرت‌ها نشان می‌دهد این موضوع در یکی، دوسال اخیر روند برگزارنشدن کنسرت‌ها شدت یافته و در ماه‌های اخیر این مساله به یکی از خبرهای عادی تبدیل شده است. تازه‌ترین نمونه آن هم ماجرای لغو کنسرت گروه «لیان» بود که بعد از ۱۶ سال توانسته بود مجوز برگزاری کنسرت در زادگاه خود بوشهر را دریافت کند. این گروه که اجراهای زیادی در شهرهای دیگر ایران و خارج از کشور داشته است، قرار بود ۱۳ادی سال‌جاری در دوسانس روی صحنه برود که در عصر همان روز عده‌ای به نشانه اعتراض به این کنسرت در مقابل سینمای شهید آوینی استقرار یافته و مانع ورود مردمی که بلیت داشتند، شده بودند اما با دخالت نیروی انتظامی اولین سانس کنسرت با سه‌ساعت تأخیر در ساعت ۲۱ برگزار شد درحالی‌که سانس‌دوم لغو شد و تبعات آن به شیراز هم رسید و

با واکنش گرم مردم مواجه شد و والی را سورپرایز کرد. در انتهای مراسم نیز علاوه‌بر رونمایی پرت‌های از والی، تقدیرنامه‌ای از سوی وزیر آموزش‌وپرورش و ابداعات انتاریو به جعفر والی اهدا شد. تورنتو پیش از این شاهد تجلیل از هنرمندانی چون مهین اسکویی، رضا ژیان و... بوده. همچنین در این شهر کارگاه فیلمسازی‌ای با حضور اصغر فرهادی برگزار شده که در نوع خود با استقبال خوبی مواجه بود.

کنسرت شهرام ناظری، خواننده ایرانی هم که قرار بود مهرماه سال‌جاری در نیشابور به روی صحنه برود، لغو شد تا نام او در کنار غلامعلی پورعطایی و حسین علیزاده که کنسرتشان قبلا در نیشابور لغو شده بود، ثبت شود. در همین ماه دوکنسرت دیگر لغو شد. قرار بود گروه «آرون» در مشهد اجرا داشته باشند اما یک‌روز قبل از اجرا لغو شد. حجت دهشایی، سرپرست این گروه موسیقی به ایسنا گفته بود: «شب قبل از اجرا، در تاریخ ۱۷مهر، آقای عباس‌نژاد (مسوول اداره امور هنری ارشاد خراسان) در تماسی تلفنی با سرپرست گروه، لغو مجوز اجرای گروه را به‌صورت شفاهی و بدون بیان هیچ‌دلیلی اعلام کرد و خطاب به سرپرست فرمود: «فردا باید در سالن ادیب پارچه‌نوشتی با این عنوان نصب کنید: اجرای پژوهشی گروه موسیقی آرون به دلایل فنی لغو شد.»

گروه «عرفان» هم که قرار بود مهر ماه در هنرسرای «خورشید» اصفهان روی صحنه برود، به‌دلیل حضور نوازندگان زن نتوانست روی صحنه برود. چندماه پیش از آن نیز کنسرت محسن یگانه در مرداد سال‌جاری در ارومیه، کنسرت مازنیار فالاحی در بهمن ۹۲ در اصفهان و... نمونه‌های دیگری از مشکل برگزاری موسیقی زنده در کشور هستند و البته لغو کنسرت‌ها محدود به این گروه‌ها نبوده و گروه‌های دیگری هم شامل حال این موضوع شده‌اند و در این میان با وجود اینکه کنسرت‌ها مجوز داشته‌اند، عنوان شده‌اند در بسیاری از موارد دلایل پشت صحنه‌ای نیز وجود دارد که بیان نشده و تنها در دونهونه اعتراض گروه‌های مخالف توانسته است بخشی از ماجرای پنهان سربلایی لغو کنسرت‌ها را آشکار کند. ۲۸اردیبهشت سال‌جاری جمعی، در اعتراض به وضعیت بدحجابی و همچنین ممانعت از برپایی کنسرت «مجید خراط‌ها» و «امید جهان»، مقابل دفتر نماینده ولی‌فقیه در استان کهگیلویه و بویراحمد تجمع کرده و خواستار لغو این برنامه شدند که مسوولان ضمن اعتراض با معترضان خواهان گفت‌وگو شدند. ایستادگی مسوولان فرهنگی و سیاسی استان کهگیلویه‌وبویراحمد بر سر آنچه «پابندی به قانون» نامیده می‌شد، فضای تازه‌ای را در این استان به وجود آورد. در نمونه تازه‌تر آن‌هم که در اعتراض دلواپسان نسبت به کنسرت گروه لیان در بوشهر انجام شد، استاندار به مجوزدار بودن این برنامه اشاره کرده و در مقابل معترضان مقاومت کرده بود. نکته جالب اما آن است که یکی از معترضانی که در اعتراض‌های یاسوج شرکت کرده بود به «شرق» گفت: «خواسته ما فقط ممانعت از برگزاری کنسرت نبود. ما فقط با برگزاری کنسرت مخالفت نداریم، بحث ما مواردی است که در کنسرت رعایت نمی‌شود. بی‌حجابی زن‌ها و رقص خانها در کنسرت‌ها زیاد است. آقای حسن روحانی و خانمش با پول بیت‌المال جشن برگزار می‌کند و در آن جشن افرادی را دعوت می‌کند. درست است که عده‌ای از بزرگان الان ساکت شدند، ولی ما در یاسوج نمی‌گذاریم کار به جایی برسد که مسوولان ما هم ساکت شوند.»

شهرداد روحانی روی صحنه می‌رود

عکس‌برخ ... وحنی، ایسنا

هر چند می‌دانم این روزها نه به‌صورت منظم، اما فعالیت و تمرینات‌شان را انجام می‌دهند. این هنرمند در ادامه اضافه کرد: از آنجایی که کار ما نیازمند ارکستری بزرگ است، از آقای صفی (مدیر اجرایی ارکستر سمفونیک) درخواست کردم تا با افراد حرفه‌ای وارد مذاکره شود و ایشان هم تلاش‌شان را کردند و از بهترین‌های ایران دعوت به همکاری کردند. اما این میان ظاهرا کلمه تهران شبهه‌هایی به‌وجود آورده که آن هم غلط چایی بوده و صحت ندارد. روحانی در جواب سوال خبرنگاری مبنی‌بر کوتاه‌بودن زمان تمرینات گفت: من همین صبح دیروز وارد تهران شدم و متأسفانه زمان تمرین حتی کمتر از یک هفته است البته این را هم بگویم که ما اصولا به چهارتمرین نیاز داریم که به این چهارتمرین می‌رسیم و با وجود افراد کاربلدی که در ارکستر وجود دارند، فکر نمی‌کنم مشکلی به‌وجود آید.

وی همچنین گفت: برای بخش دوم اجرا که آثار شناخته‌شده فیلم‌ها هستند، برای برخی از آثار به یک سولیست جوان نیاز داریم که با چدنفر

چهره روز

روایتی دیگر از غیبت فیلم فرمان‌آراد جشنواره

● **فرانک آرتا:** هنوز تکلیف نمایش فیلم « دلم می‌خواد » در سی‌وسومین جشنواره فجر نامشخص است. بهمن فرمان‌آرا پیش از ساخت این فیلم «خودخواسته» به‌مدت شش‌سال فیلم نساخت تا ثابت کند «فیلمسازی» از خود «فیلم» مهم‌تر نیست. او معتقد است فیلمساز با ساخت فیلمش به تعهد اجتماعی خود درقبال جامعه و مردمش عمل می‌کند.

با نزدیک شدن به روزهای برپایی جشنواره، چندی‌پیش بحث ارسال فیلم‌ها به دبیرخانه مطرح شد. فرمان‌آرا که آن روزها نمایشنامه رابرت بولت، «مردی برای تمام‌فصول» را روی صحنه برده بود، رسماً اعلام کرد علاقه ندارد فیلمش دربخش مسابقه به نمایش درآید. او حتی چندسال پیش به نشانه اعتراض سیم‌رغ‌های خود را پس داده بود. به‌رحال بهمن فرمان‌آرا در قامت مالک معنوی فیلم، نظرش را درباره حضور فیلمش اعلام کرد؛ اما علی تقی‌پور، مالک حقوقی فیلم که طبعاً طرف اصلی جشنواره است؛ درپی این اتفاقات و راه‌یافتن فیلم به جشنواره، نامه‌ای به علیرضا رضاداد،

دبیرجشنواره ارسال و از نبود فیلم در فهرست اسامی پذیرفته‌شدگان بخش سودای سیم‌رغ اظهار تعجب کرد. او در بخشی از این نامه مطرح کرد: « بنده به‌عنوان تهیه‌کننده و مالک حقوقی فیلم و متقاضی رسمی حضور در بخش سودای سیم‌رغ سوالی از شما به‌عنوان دبیر جشنواره دارم که وقتی فیلمی که اسامی بزرگی پشت تولید آن قرار دارد و طبق قانون پروانه ساخت گرفته و باز هم طبق‌قانون متقاضی حضور در جشنواره فیلم‌فجر شده است از بخش مربوطه کنار گذاشته می‌شود. آیا نباید دبیر جشنواره دلایل آن را توضیح دهد؟ به‌هرحال پاسخ شما هرچه باشد بنده به‌عنوان مالک حقوقی فیلم و مدافع حقوق کلیه عوامل تولید فیلم موظف هستم تا حصول نتیجه مشخص این موضوع را پیگیری کنم.»

اما روز گذشته، روابطعمومی وزارت‌ارشاد به‌جای روابطعمومی جشنواره پاسخ تهیه‌کننده را در نامه‌ای رسمی داد: «با توجه به محدودیت انتخاب حداکثر ۲۲فیلم برای مسابقه، این فیلم با تشخیص و رای هیات انتخاب، به‌ویژه عدم تمایل کارگردان آن نسبت‌به حضور فیلم در بخش رقابتی جشنواره، مورد تایید هیات انتخاب قرار نگرفت.

هفت جهان

یک فیلم ایرانی در بخش مسابقه جشنواره برلین

● برگزارکنندگان جشنواره برلین روز چهارشنبه اسامی هشت فیلم دیگر بخش مسابقه بین‌الملل این دوره را اعلام کردند که ۵ تا ۱۵ فوریه ۲۰۱۵ (۱۶ تا ۲۶ بهمن) برگزار می‌شود. به گزارش هنر آنلاین و به نقل از اسکرین‌دبلی، «ملکه صحرا» به کارگردانی ورنر هرتسوغ کارگردان آلمانی یکی از فیلم‌هایی است که بخت دریافت جایزه خرس طلایی و جوایز خرس نقره‌ای جشنواره را دارد.

نیکول کیدمن، جیمز فرانکو، دامین لوپیس و رابرت پاتینسن در تازه‌ترین ساخته هرتسوغ بازی می‌کنند که اولین‌بار در دنیا در برلیناله روی پرده می‌رود. «ملکه صحرا» داستان زندگی گرتروود بل، کاوشگر، نویسنده، باستان‌شناس و مشاور سیاسی است که در جنگ جهانی اول با اداره اطلاعات بریتانیا کار می‌کرد. نقش بل را کیدمن بازی کرده است. این زن بریتانیایی به‌دلیل تأثیری که در خاورمیانه گذاشت و به‌خصوص نقش‌اش در تأسیس کشورهای نوپباد مانند عراق و اردن به نسخه زنانه لورنس عربستان معروف است. او یکی از دوستان صمیمی لورنس هم بود.

«تاکسی» تازه‌ترین ساخته جعفر پناهی، کارگردان ایرانی یکی‌دیگر از فیلم‌های بخش مسابقه بین‌الملل است که اولین‌بار در دنیا در جشنواره برلین روی پرده می‌رود. پناهی در سال ۲۰۰۶ با فیلم «آفساید» جایزه بزرگ داوران جشنواره برلین را برد و سال ۲۰۱۳ نیز با فیلم «پرده» در بخش مسابقه بین‌الملل حضور داشت.

بیل کاندون، کارگردان و فیلمنامه‌نویس آمریکایی فیلم بریتانیایی «آقای هلمز» با بازی ایان مکلن و لورا لینی را بر برلیناله می‌آورد. او کارگردان فیلم‌هایی چون «خدایان و هیولاه‌ها»، «کینزی»، «ماجراجی دنباله‌دار گرگ و میش: سپیده‌دم- قسمت ۱ و ۲» و «رکن پنجم» است. «آقای هلمز» در بخش خارج از مسابقه نمایش داده می‌شود. «هیچ‌کس شب را نمی‌خواهد» به کارگردانی ایزابل کوشت، کارگردان اسپانیایی تولید مشترک اسپانیا، فرانسه و بلغارستان فیلم افتتاحیه جشنواره برلین ۲۰۱۵ است و در بخش مسابقه بین‌الملل نیز حضور دارد.